

Darba lapas izstrādāja: Ieva Ūdre
Māksliniece: Kristīne Niedra

RITMIKAS DARBA LAPAS

SATURS

Vispārējs apraksts	2
1. Lietussargi	3
2. Vēstules zvēriņiem	3
3. Mašīnas	4
4. Sniegpārslīņu ritms un notis	5
5. Pele un siers	5
6. Pastmarkas	6
7. Nošu mājas	7
8. Zivis	7
9. Sirsniņas	8
10. Lieldienu zaķis	9
11. Citi uzdevumi	10

Vispārējs apraksts

Darba lapu mērķis ir:

- aktivizēt bērna uzmanību,
- veidot ritma klausīšanās iemaņas,
- vingrināt atmiņu,
- apgūt nošu grafisko pierakstu,
- attīstīt radošumu, rosināt bērnam pašam sacerēt savus ritma motīvus.

Darba lapām ir dažādas grūtības pakāpes, tās var izmantot atšķirīgiem sagatavotības līmeņiem un vecumposmiem (sākot no pirmsskolas 4.g. vecuma līdz sākumskolai). Tās ir veidotas ar dažādu tematisko saturu, lai ar tām papildinātu nodarbībā mācīto dziesmu vai klausīto skaņdarbu. Darba lapas nav pašmērķis, bet gan apgūtās vielas nostiprināšanas veids. Ja bērns ritmu apguvis sajūtu līmenī, tad arī darba lapu izpilde nesagādā grūtības, bet gan rada prieku.

Ieteikums – spēlēt ritma motīvus ar dažādām perkusijām, ja iespējams, arī ar melodiskiem instrumentiem (ksilofonu, klavierēm, blokflautu u.c.). Darba lapas var pildīt katrs bērns individuāli, kā arī visa grupa kopā, ja lapa tiek parādīta uz ekrāna. Iesakām nodarbībā izmantot vienu uzdevumu ar klausīšanās elementiem, bet otru ar radošu darbošanos. Pēc uzdevumu izpildes šos ritma motīvus var izmantot dažādu ritmu orķestra veidošanā – sadalot bērnus grupās un lūdzot katrai grupai izvēlēties atbilstošu instrumentu. Ja instrumentu klāsts nav tik liels – to var lieliski aizstāt ar dažādiem skanošiem žestiem vai kustībām.

1. Lietussargi

Mērķis - ritma uztveres attīstīšana.

Uzdevumi - saklausīt un atrast trūkstošās ritma zilbes.

1.1. Taktsmērs 2/4, ritms

1.2. Taktsmērs 3/4, ritms

1.3. Taktsmērs 4/4, ritms

1.4. Taktsmērs 4/4. Trūkstošais ritms maina atrašanās vietu taktī -

Spēlējot var izmantot arī

1.5. Taktsmērs 4/4 (trūkstošais ritms maina atrašanās vietu taktī -

1.6. Izveidot savu ritmu 2/4, nospēlēt to.

1.7. Izveidot savu ritmu 3/4, nospēlēt to.

1.8. Izveidot savu ritmu 4/4, nospēlēt to.

2. Vēstules zvēriņiem

Mērķis - ritma uztveres attīstīšana.

Uzdevumi - saklausīt, kuru ritma vēstuli saņem katrs dzīvnieks, un savienot to.

- Pirms klausīšanās norunāt, kuram zvēriņam tiks sūtīta vēstule.

2.1. Taktsmērs 4/4, ritms

2.2. Taktsmērs 4/4, ritms

2.3. Taktsmērs 4/4, ritms

- 2.4. Taktsmērs 4/4, ritms
- 2.5. Taktsmērs 4/4, ritms
- 2.6. Taktsmērs 4/4, ritms
- 2.7. Sacerēt 1 vēstuli 4/4 taktsmērā un nospēlēt to.
- 2.8. Sacerēt 2 vēstules 4/4 taktsmērā un nospēlēt tās.
- 2.9. Sacerēt 4 vēstules 4/4 taktsmērā, un nospēlēt tās.

3. Mašīnas

Mērķis - ritma uztveres attīstīšana.

Uzdevumi - saklausīt, kādā secībā tiek izspēlētas ritma "pieturas" un savienot tās.

- Izvēloties atšķirīgās krāsas zīmulī un spēlējot ritma motīvus citā secībā, var uzzīmēt vairākus ceļus vienā darba lapā.
- Skolotājs var izvēlēties, spēlēt visus vai tikai dažus ritma motīvus.

- 3.1. Taktsmērs 2/4, ritms
- 3.2. Taktsmērs 2/4, ritms
- 3.3. Taktsmērs 4/4, ritms
- 3.4. Taktsmērs 4/4, ritms
- 3.5. Taktsmērs 4/4, ritms (daudz ritma motīvu, prasa iemaņas orientēties ritma pierakstā)
- 3.6. Taktsmērs 4/4, ritms (daudz ritma motīvu, prasa iemaņas orientēties ritma pierakstā)
- 3.7. Sacerēt savas ritma "pieturas", izspēlēt izvēlētajā secībā. Var darboties pa pāriem.

4. Sniegpārslīņu ritms un notis

Mērķis - ritma uztveres attīstīšana.

Uzdevumi - saklausīt un atrast trūkstošo ritma zilbi.

4.1. Taktsmērs 2/4, ritms

4.2. Taktsmērs 2/4, ritms

4.3. Taktsmērs 4/4, ritms

4.4. Taktsmērs 4/4, ritms

4.5. Taktsmērs 4/4, ritms

4.6. Taktsmērs 4/4, ritms

Mērķis - pakāpju izjūtas veidošana, nošu nosaukumu apgūšana.

4.7. Sanumurēt sniegpārslīņas (kā pakāpes) vai ierakstīt nošu nosaukumus.

4.8. Izveidot savu ritmu uzrakstītajam motīvam (no do līdz la), nodziedāt vai nospēlēt to.

Taktsmēru un izmantojamās ritma zilbes nosaka skolotājs.

4.9., 4.10., 4.11. Izveidot savu ritmu uzrakstītajam motīvam (no do līdz sol), nodziedāt vai nospēlēt to. Taktsmēru un izmantojamās ritma zilbes nosaka skolotājs.

Uzdevumus var pildīt pa vienam, pa pāriem vai grupās.

5. Pele un siers

Mērķis - ritma uztveres attīstīšana.

Uzdevumi - saklausīt un atrast pazudušo ritma zilbi.

5.1. Taktsmērs 2/4, ritms

5.2. Taktsmērs 2/4, ritms

5.3. Taktsmērs 4/4, ritms

5.4. Taktsmērs 4/4, ritms

5.5. Taktsmērs 4/4, ritms

5.6. Taktsmērs 4/4, ritms

5.7. Sacerēt savu ritmu 4/4 taktsmērā un nospēlēt to.

6. Pastmarkas

Mērķis - melodiskās dzirdes attīstīšana. Saklausīt un atpazīt nošu pierakstu līnijkopā.

Uzdevumi - pastmarku savienot ar atbilstošu vēstuli.

- Dodot uzdevumu, skolotājs var dziedāt gan ar nošu nosaukumiem, gan bez tiem.

6.1. Sol – Mi

6.2. Sol – Mi – La

6.3. Sol – Mi – Do

6.4. Do – Re – Mi

6.5. Sol – Fa – Mi

6.6. Sol – Mi – Re

6.7. Izdomāt savus pastmarku motīvus 2 vēstulēm (skolotājs nosaka noteikumus – kuras notis drīkst izmantot).

6.8. Izdomāt savu pastmarku motīvus 4 vēstulēm (skolotājs nosaka noteikumus – kuras notis drīkst izmantot).

7. Nošu mājas

Mērķis - nošu grafiskā pieraksta un ritma izjūtas attīstība.

Uzdevumi - noteikt nošu atrašanās vietu līnijkopā un pievienot savu sacerēto ritmu. Skolotājs nosaka, kādas ritmas zilbes var izmantot.

Uzdevumu var pildīt kā ritma diktātu.

7.1. Do – Mi – Sol

7.2. Sol – Mi – La

7.3. Do – Re – Mi

Mērķis - ritma uztveres attīstīšana.

Uzdevums - saklausīt ritma motīvu secību.

7.4. Taktsmērs 4/4, ritms

7.5. Taktsmērs 4/4, ritms

7.6. Taktsmērs 4/4, ritms

7.7. Taktsmērs 4/4, ritms

7.8. Taktsmērs 4/4, ritms

8. Zivis

Mērķis - izpratnes veidošana par taktsmēru un divdaļu/ trijdaļu metru.

Uzdevums – saskaitīt ritma zilbes un noteikt taktsmēru.

8.1. Taktsmērs 3/4 un 4/4, ritms (bērniem apzīmēts kā 3 un 4)

8.2. Taktsmērs 2/4, 3/4 un 4/4, ritms (bērniem apzīmēts kā 2, 3)

9.3. Taktsmērs 3/4, ritms

9.4. Taktsmērs 3/4, ritms

9.5. Taktsmērs 3/4, ritms

Mērķis - ritma uztveres attīstīšana.

Uzdevumi - saklausīt, kuru sirsniņas pusi izspēlēs skolotājs. Izkrāsot to.

9.6. Taktsmērs 2/4, ritms

9.7. Taktsmērs 3/4, ritms

9.8. Taktsmērs 2/4, ritms

9.9. Taktsmērs 3/4, ritms

10. Lieldienu zaķis

Mērķis - ritma uztveres attīstīšana.

Uzdevumi - saklausīt un atzīmēt nospēlēto ritmu secību (var numurēt ar cipariem vai savilkt ar līnijām).

10.1. Taktsmērs 2/4, ritms

10.2. Taktsmērs 3/4, ritms

10.3. Taktsmērs 4/4, ritms

10.4. Taktsmērs 4/4, ritms

Uzdevums - izveidot savu ritma secību, ierakstot skaitli zem katras ritma zilbes. Nospēlēt to!

10.5. Taktsmērs 4/4, ritms

10.6. Taktsmērs 4/4, ritms

10.7. Izveidot savu ritmu, izmantojot skolotāja dotās ritma vienības.

11. Citi uzdevumi

Mērķis – nošu apgūšana un grafiskā pieraksta attīstīšana.

11.1. Lieldienu grozi - savienot nošu nosaukumus ar to pierakstu līnijkopā (do – la)

11.2. Puķes - izkrāsot pēc noteikumiem!

Mērķis - tembrālās dzirdes un ritma izjūtas attīstīšana.

Uzdevums - saklausīt un savienot ritma motīvus ar instrumentu.

11.3. Instrumenti - taktsmērs 4/4, ritms

Mērķis - izprast vārdu un ritma zilbju vienotību.

Uzdevums - atrast vārdam piemērotu ritma grafisko pierakstu.

11.4. Peles gardumi - ritma zilbes

Lai izdodas!